

for den gjennemgaaende Trafik. Det er to Ting, som man naar ved at gaa den af mig betegnede Linie, og en saadan Retning bliver dog kun Noget ubetydelig dyrere. Jeg tror derfor bestemt, at alle Grunde tale for en sydligere Retning; ikke engang Retningen Herning—Arneborg—Skjern tilfredsstiller mig, da en saadan Linie, sjøndt bedre end den af Regjeringen foreslaaede, dog kun ufuldkommen vil kunne være fyldestgjørende for Hede-kulturen, hvilket kun Herning—Olgod eller Herning—Thystrup vil være. En saadan Linie vil ogsaa i Fremtiden have større Følger, idet der derved bliver Udbygning til at faae en Bane fra Beile eller et andet Punkt paa Ostbanen i Forbindelse med denne Bane, hvorved hele Midtlandet vilde være hjulpet. Denne sidste Linie ligger selsølgelig ikke for nu, men der er Ingen, der veed, hvilken Udbygning vi gaa i Møde. Jeg tror nu, — deri er jeg enig med den her foreliggende Betænkning, — at der er Egne og Kjøbstæder, som endnu staa tilbage i Henseende til Jernbaneforbindelser, og som have Krav paa at komme i Betragtning; men jeg skal indrømme, at med Linien Herning—Olgod vil et stort Savn i det indre Land være afhjulpet; der vil da være Udbygning til, at store Strækninger gaa en Kultivering og et Fremstridt i Møde, hvorom man neppe nu kan have nogen Forestilling. Jeg anbefaler saa meget mere denne Linie, som det er mig bekendt, at den har i de paagældende Egne vundet størst Tilslutning, ligesom Hedeelskabet, der sikkert har større Kjenndskab til disse Egne end nogetsomhelst andet Selskab eller Medlem kan have, varmt har anbefalet denne sydligere og østligere Linie. Jeg kan være med til, ligesom Betænkningen her har udtalt, — at Retningen ikke bestemmes, inden Hedeelskabet er hørt. Derimod lægger jeg ingen større Vægt i den Henseende paa Amtsrådets Dom. Jeg gaar endog nok saa vidt. I Betænkningen udtales nemlig kun, at Hedeelskabet skal høres angaaende de to Baneretninger, som begge skulle udmunde i Skjern; men jeg mener, at overhoved ingen Retning bør vælges, inden dette Selskab er hørt. Jeg vil derfor sige, at, dersom jeg for Diebliffet havde Valget mellem: ingen Bane eller Herning—Skjernbanen, vilde jeg være i Forlegenhed, thi jeg tror, at denne Linie vil betyde Stillestaaen for et meget stort Opland i en uoverskuelig Fremtid, nemlig for hele den sydlige og østlige Del af Hammerum Herred med den tilsvarende Del af Nørvang—Tørrilds-Herred og Skanderborg Amt, som indeholder store Hedestrækninger, for hvis Opdyrkning Linien Herning—Skjern ikke vilde faae nogen Betydning. Jeg indrømmer, at dette Hensyn, Hederens Opdyrkning, ikke kan være det eneste, men naar man kan faae det i Medgift til en Jernbanelinie, der desuden er fortere for den gjennemgaaende Trafik uden at medføre nogen synderlig større Udgift, er vistnok Intet for godt, og jeg kan derfor ikke noksom anbefale, at det kommende Udvalg vil

have sin Opmarksomhed henvendt paa denne Retning. Jeg skal iøvrigt sige, at skulde man have en nordligere Linie, forekommer det mig, at man helst maatte lægge den endnu nordligere og derved virkelig indlemme frugtbare Distrikter i Banenettet, men jeg foretrækker som sagt en sydligere og østligere Retning. Jeg slutter med at sige, at her er saa mange Tanker i denne Betænkning, baade vedrørende Anlægget af denne Bane og Omkostningerne ved dens Anlæg, at det vistnok vil være ikke saa kort Tid, inden dette Thing bestemmer sig for det ene eller det andet i saa Henseende. Iøvrigt er det bekendt nok fra min tidligere Optraeden i denne Sag, at jeg iøvrigt interesserer mig baade for de jydte, fynske og sjællandske Jernbaner, og at jeg isjor sympatiserede med den Plan, som fremkom fra det ærede Hiertals i Udvalget, og naar jeg desuagtet stemte for, at Forslaget skulde gaa tilbage til Udvalget, var det ikke for at slaa det ihjel, saaledes som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (G. Koch) udtalte, men for at reddes, hvad reddes kunde; thi jeg havde ikke Noget imod — tværtimod, jeg ønskede — at det ærede Hiertals Forslag den Gang var blevet vedtaget. Der er imidlertid kommet noget helt Nyt frem, og det vil naturligtvis kræve nogen Tids Overveielse, inden man kan komme til et endeligt Resultat i saa Henseende; det forudsjer jeg, om jeg end maa beklage det, og om jeg end maatte ønske, at man helst maatte kunne naae et Resultat.

Alberg: Det fortjener vistnok at paafsiges, at saavel den høitagne Minister som ogsaa det andet Thing er kommet ind paa at foreslaa en lettere og billigere Anlægsmaaade for en Del af de Jernbaner, der ere optagne i Lovforslaget. Det stiller sig for mig saaledes, at dersom det skal lykkes, i en overskuelig Fremtid i alt Fald, at tilfredsstille de berettigede Krav paa Lokalbanel, der ville gjøre sig gjældende, bliver det nødvendigt at komme til at anlægge og drive disse Baner noget billigere, end man hidtil har anlagt og drevet selv de letteste af Statens Baner, og jeg kan derfor ikke Andet end fuldt paafsiges, at man for en saa betydelig Del af de i Lovforslaget optagne Baneanlægs Vedkommende er slaaet ind paa denne Vej. Det vil jo let ses, at man ved at bygge efter det System, her er paatænkt, sparer en Treiedel af Udgifterne, altsaa i Stedet for de ca. 22. Mil lette Baner, som her foreslaas, — hvis de skulle bygges som tidligere — vil der kunne bygges 33 Mil uden større Udgift, og det er jo en meget betydelig Fremgang, ligesom jeg ikke tvivler om, at disse Baner ville være i Stand til at tilfredsstille Behovet paa de Steder, hvor de efter Lovforslaget skulle anlægges. Der foreligger ikke endnu Erfaring for at nogen af vore Baner her i Landet er for let